

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

SPECIÁLNÍ PŘÍLOHA

VZDĚLÁVÁNÍ

První školy testují novou výuku

Nový Rámcový vzdělávací program neurčuje, co se má žák v jednotlivých ročnících učit, ale co má umět na konci stupně vzdělání.

Jak dál s jednotnou přijímací zkouškou?

Jsou testy Cermatu selháním? Bude nutné je přehodnotit? Odborníci se vyjadřují ke zkoušce, která zasahuje žáky, učitele i rodiče.

► Moderní výuka

Markéta Hronová
marketa.hronova@hn.cz

Příležitost posunout se dál. První školy testují novou výuku

Rodiče netrpělivě očekávají reformu škol, kterou jim slíbil ministr školství Mikuláš Bek. Jeho úřad připravil pro školy nové „osnovy“, učitelé a ředitelé se nyní musí zamyslet, jak by měla zmodernizovaná výuka vypadat u nich ve škole. Které znalosti jsou důležité a které by měly ustoupit třeba tomu, aby se žáci naučili vyznat ve svých pocitech a lépe zvládat stres? Zhruba osmdesát škol se dobrovolně přihlásilo do pokusného ověřování a učení podle nových pravidel si vyzkouší už od září.

Ministr Bek letos v lednu podepsal nový Rámcový vzdělávací program pro základní školy, ten ale představuje jen jakýsi seznam ingrediencí. Až modelové školní vzdělávací programy a učební plány mohou ukázat, jak z nich „uvařit“ jídlo, tedy výuku v konkrétní škole.

Podle nových pravidel by se školy měly například ve stejném rozsahu jako dějepisu nebo geografii věnovat také osobnostní a sociální výchově. Děti se tak mají učit péči o sebe sama, pracovat s emocemi, zvládat stres i náročné situace nebo dobře fungovat ve vztazích s lidmi. Součástí je i kariérový rozvoj, aby se žák dokázal zorientovat sám v sobě, poznal své silné a slabé stránky a mohl se rozhodnout, kam chce v životě směřovat. Učitelé se dosud tématy souvisejícími s osobnostní výchovou zabývali jen okrajově, povinné výstupy nebyly.

Kompetence žáka

Školy, které se přihlásily do pokusného ověřování, budou zkoušet nejen klasickou výuku, která počítá s rozdělením na jednotlivé předměty, jak je většina rodičů zvyklá, ale také dva nové modely. V integrovaném spojují humanitní a přírodovědné předměty do jednoho bloku, v dalším učí po tématech. Tedy například se probírá téma elektrina a u toho se žáci naučí fyziku, matematiku, přírodopis, dějepis a tak dále.

Tento tematický model, který je asi pro většinu škol nejvíce inovativní, si k testování vybrala například Scioškola v pražských Stodůlkách. Už nyní mají jako opěrný bod pro výuku osm Sciokompetencí neboli vzdělávacích cílů, které jsou součástí všech témat, o nichž

si s žáky povídají. Tedy – přeneseně řečeno – tradiční předměty „rozpuští“ v těchto tématech: řídím a poháním své učení, vybírám si, co (a koho) si pustím do mysli, rozumím sám sobě, odolávám nejistotě, neúspěchu i stresu, buduji a udržuji dobré vztahy, konám dobro a stavím se zlu, jsem tvůrcem budoucnosti, mám život ve svých rukou.

Nová pravidla pro školy hodně pracují s výrazem kompetence, což je funkční propojení postojů, dovedností a znalostí, které umožňuje nějaké jednání. Například kompetence řídit auto vyžaduje znalosti předpisů, dovednosti auto řídit a postoje, že jezdím bezpečně, nebojím se řídit. Když cokoliv chybí, je problém.

„Myslím, že to máme celkem rozmyšlené. S novými rámcovými programy bychom to chtěli udělat ještě lépe a chtěli bychom dokázat, že to jde,“ vysvětluje ředitel ScioŠkoly ve Stodůlkách Tomáš Rak. Podle něho se ScioŠkoly pořád berou jako ty alternativní, ale oni chtějí ukázat, že tohle je možná směr, který není alternativní, ale inovativní a odpovídá tomu, jak se změnil svět.

Rodiče, kteří mají pocit, že každý musí projít veškerou výukou stejně, jako to měli oni, naučit se husitské války i ruchovce a lumírovce, to mohou brát jako příliš velkou změnu, pro Raka a jeho kolegy je to způsob výuky, na který si už zvykli, a přijde jim přirozený. Od spolupráce s Národním pedagogickým institutem očekávají zejména pomoc a zpětnou vazbu k plánům, které mají. „Jednou z vizí Scia je být inspirací pro veřejné školy. A toto je příležitost, kdy můžeme říct: koukejte, tohle není jen náš výmysl, ale i Národní pedagogický institut říká, že je to zajímavá možnost, jak učit,“ říká Rak.

Školy, které si vybraly k testování tematický vzdělávací plán, budou mít od září rok na přípravu, než ho začnou testovat ve výuce.

Propojení s životem

Zájemci o zbylé dva modely začnou s novou výukou už od září. Třeba Základní a mateřská škola Ohradní v Praze 4 bude testovat integrovaný vzdělávací program, tedy výuku v blocích. „Řekli jsme si, že chceme být v předstihu. Na tvorbě nových rámcových vzdělávacích programů jsme spolupracovali a mnoho věcí už děláme, takže to pro nás nebude žádná velká změna,“ sdílí pohnutky pro přihlášku do pilotního testování ředitelka školy Eva Smažíková.

Učit v blocích podle ní podporuje přemýšlení v souvislostech. Žáci tak nemají informace k jednomu tématu roztržštěné do různých hromádek a umí je propojit. „Potřebujeme, aby se jim věci spojovaly, uměli přemýšlet pro život. Je to efektivnější a pro děti mnohem záživnější,“ míní Smažíková.

Humanitní blok povede učitel, který se angažuje v projektu Dějepis+, jenž staví na badatelském přístupu k výuce, a propojí dějepis,

Kolik učení je dost? Řada inovativních škol se potýká se stížnostmi rodičů, kterým se nelíbí, jak škola k výuce přistupuje. Mají třeba strach, že se děti neučí dost.

Foto: Shutterstock

občanskou výchovu a geografii. Přírodovědný zase jiná učitelka, jež badatelsky povede blok složený z přírodopisu, chemie nebo fyziky a výchovy ke zdraví.

„Češtinu, matematiku a angličtinu zatím ponecháme v tradiční formě odděleně, v budoucnu ale uvažujeme také o uměleckém bloku,“ popisuje ředitelka. Všechno tohle nové rámcové programy umožňují. Nový model vyzkouší v jedné třídě v šestém ročníku – školy mohou s novou výukou začít buď v první, nebo právě v šesté třídě. „Šli jsme do toho kvůli podpoře, kterou nám z Národního pedagogického institutu přislíbili, dostaneme se rychleji k datům a zpětné vazbě a za dva roky už do toho můžeme jít načisto,“ zdůvodňuje Eva Smažíková.

Aby změny ve školách nezůstaly jen na papíře, ale skutečně se proměnila výuka, chce to ke změně přesvědčit a nadchnout pro ni celý učitelský sbor, což bude dle řady ředitelů ten nejtěžší úkol.

„Samozřejmě že to stojí nejvíc na lidech a jejich rozhodnutí a ochotě do toho jít. Naši učitelé jsou ale už teď zvyklí se setkávat nad tématy, jako je badatelství nebo čtenářství. Vědí, jak kolegové přemýšlejí, kdo do změny půjde s nadšením a kdo bude potřebovat větší podporu,“ říká. Začali tím, že s kolegy nad změnami diskutovali a vyvraceli různé mýty a nepravdy, které o změnách ve školách kolují.

K úspěchu bude také potřeba, aby se změnami ve výuce souzněli i rodiče. Řada inovativních škol se potýká se stížnostmi rodičů, kterým se nelíbí, jak škola k výuce přistupuje. Mají třeba strach, že se děti neučí dost. „My se snažíme učit moderně a inovujeme výuku už řadu let. Troufám si tvrdit, že bez důvěry rodičů by to nešlo. Řada z nich se sama angažuje a pomáhá nám začleňovat AI do výuky, zajímali se hodně i o badatelskou výuku,“ popisuje Smažíková. Na začátku června seznámí rodiče na třídních schůzkách s tím, jak to bude probíhat, co chystají, co se změní, dostanou prostor na otázky. „Ujistíme je, že pro děti to nebude nic špatného, plánujeme pravidelná setkávání, budeme je zvat do hodin, aby se přišli podívat a viděli, co děláme v praxi,“ říká.

Školská reforma přehledně

Čeho se týká?

■ Odborníci přepsali Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. Ten od roku 2006 nahradil dřívější osnovy a nyní se má modernizovat. Na rozdíl od osnov neurčuje, co se má žák učit v jednotlivých ročnících, ale popisuje, s čím se má žák seznamovat na různých stupních vzdělávání a co má umět na konci. Školy si pak podle něj vytvářejí vlastní školní vzdělávací program, který mohou do velké míry přizpůsobit svým představám o tom, co je ve vzdělávání důležité.

Kdy ke změnám dojde?

■ První školy podle něj mohou začít učit už v září 2025 v prvních a šestých třídách a postupně ho rozvíjet v dalších ročnících prvního a druhého stupně. Povinně pak podle něj budou muset učit všechny školy od září 2027.

Patří ke školám, které vnímají nový Rámcový vzdělávací program jako velkou výzvu a možnost posunout učení žáků dál. Řada škol však novinku kritizuje, protože vznikala chaoticky, některé věci zůstaly nevyjasněné a dosud jim chyběla větší podpora a vysvětlování od Národního pedagogického institutu.

„Mrzí mě, když slyším od jiných ředitelů, že je to k ničemu, že to zase bude jenom přepisování papírů, tabulek, další byrokracie. Pokud to ale ředitel vezme jako velkou výzvu, bude to ku prospěchu škol,“ oponuje však Smažíková. Je však podle ní potřeba počítat s tím, že to bude trvat a bude to dlouhý bolavý proces plný kotrmelců.

Nové rámcové vzdělávací programy by měly rozdíly mezi školami zmenšit a zajistit, že se všechny posunou směrem k modernějšímu vzdělávání, Smažíková má však strach, že nastane pravý opak: „Školy, které už nyní byly vpředu, nabraly ještě větší rychlost a školám na druhé straně žebříčku utíkají obrovskou rychlostí.“

Česku chybí jednotný plán finančního vzdělávání

Naší motivací při vývoji vzdělávací platformy Skoala bylo to změnit, říká Anna Dvořáková z Nadace České spořitelny

Jaká je úroveň finanční gramotnosti v České republice? Jak si stojíme napříč Evropou?

Česko si v porovnání se světem dlouhodobě nestojí zle, dle posledních údajů OECD z roku 2020 jsme v úrovni finanční gramotnosti skončili na 10. místě z 26 posuzovaných zemí. Rozhodně tedy nejsme na chvostu, ale máme prostor pro zlepšení. Předbíhájí nás země jako Slovinsko, Polsko, Rakousko nebo Kanada. Ambicí Nadace České spořitelny je dlouhodobě posouvat úroveň finančního vzdělávání, abychom se v budoucnu mohli přiblížit předním příčkám.

Z čeho naše úroveň pramení? Co dělají západní státy lépe?

Když se podíváme na ty nejsilnější státy v oblasti finanční gramotnosti, je zajímavé, že žebříček nekopíruje ty nejvyspělejší státy z hlediska hospodářství. Můžeme se inspirovat třeba Kanadou, která rozhodně nemá největší HDP na obyvatele, ačkoliv v úrovni finanční gramotnosti má nad námi výrazně navrch. Klíčový je v tomto ohledu přístup, Kanada má jasně definovanou a silnou strategii. Když se podíváte na stránky kanadské vlády, zjistíte, že přistupuje k finanční gramotnosti velmi systematicky. Vláda ji aktivně podporuje, propojuje různé organizace a iniciativy a vytváří konkrétní plány, čeho chce v určitém období dosáhnout. Kanadské jasně identifikují, které skupiny ve společnosti jsou nejvíce ohrožené a zaměřují se na ně cíleně. Díky tomu dokážou efektivně řešit specifické potřeby těchto skupin. Přesně tímto směrem bychom měli postupovat i u nás.

O Skoale

- Skoala od Nadace České spořitelny je **nová digitální platforma pro rozvoj finanční gramotnosti**
- Do platformy je už nyní registrováno více než **2000 škol napříč ČR** (více než **36 % českých základních a středních škol**)
- Platforma obsahuje **100 hodin výukového materiálu**
- Více než **30 vzdělávacích her**
- **2 komplexní praktické projekty** v rozsahu 5 vyučovacích hodin
- Více než **10 edukativních videí**
- **4 úrovně obtížnosti** odpovídající standardům vzdělávacího systému
- Skoala je vhodná pro ZŠ i SŠ a je zcela **zdarma**
- Vyzkoušejte Skoalu i vy na **www.skoala.cz**

Anna Dvořáková

Jak je na tom Česko z hlediska strategie finančního vzdělávání?

Strategie finanční gramotnosti je u nás pod taktovkou Ministerstva financí nikoli školství. Je to dáno tím, že je považována za celospolečenské téma, i přestože role vzdělávání je v této oblasti klíčová. Ministerstvo financí před téměř 20 lety vytvořilo souhrn oblastí, které by měl znát každý dospělý člověk, a proto by se měly učit i ve školách. Ministerstvo školství pak v roce 2013 prostřednictvím NPI (Národního pedagogického institutu) zařadilo finanční vzdělávání do rámcových vzdělávacích programů, ale pouze velmi okrajově. Na prvním i druhém stupni základní školy jsou definované pouze tři tematické oblasti. Finanční gramotnost navíc není definovaná jako samostatný předmět, stejně tak není stanovena povinná časová dotace na výuku a učitelé mají naprostou volnost v tom, jak látku pojmu, pokud vůbec. V tom tkví zásadní problém, každý si rámce vykládá po svém a výsledkem je roztržštěný a neefektivní přístup.

Stála jste za vývojem výukové platformy pro učitele Skoala, co bylo impulsem pro její vytvoření? Jaké hlavní myšlenky za tímto projektem stojí?

V rámci projektů Nadace České spořitelny jsme v dlouhodobém kontaktu se školami napříč republikou. Viděli jsme, jak je mezi školami výuka finanční gramotnosti rozdílná a bohužel nejvíce se zanedbává tam, kde je nejvíce potřeba např. ve vyloučených lokalitách. Naším primárním cílem bylo vytvořit komplexní vzdělávací pomůcku, která pomůže roztržštěnost řešit tím, že učitelům poskytne jednoduchý výukový nástroj. Nešlo nám pouze o to shromáždit na jednom místě materiály pokrývající finanční vzdělávání, relevantní materiály ostatně už dávno existují. Z předchozí praxe a konzultací s panelem pedagogů jsme věděli, že pokud chceme, aby se s platformou opravdu pravidelně učilo musí splňovat všechny požadavky na výuku, mít jasný kompetenční rozhled a zároveň být jednoduše ovladatelná. V platformě je tedy nejen více než 100 komplexních metodik, ale i hotové prezentace, edukační videa, pracovní listy ke stažení nebo interaktivní hry. Zároveň jsme kladli velký důraz i na grafické zpracování, hravý vizuál jsme zvolili tak, aby zaujal žáky.

Kde jste hledali inspiraci při vývoji Skoaly?

Aby měl program úspěch ve školách, museli jsme naslouchat učitelům. Inspiraci jsme čerpali v několika různých směrech, při vývoji struktury platformy jsme se inspirovali jazykovými modely. Na místo rozdělení na vzdělávací stupně – jako první, druhý, střední sko-

la, nám přijdou jazykové modely mnohem flexibilnější. Decentralizace českých škol se odráží např. v tom, že někde se s výukou finanční gramotnosti začíná v páté třídě, jinde až o několik ročníků později. Jazykové modely nejsou vázány na věk, ale na schopnosti, proto je pro jednotlivá pracoviště jednodušší naskočit do takové úrovně, která odpovídá znalostem žáků v dané třídě nehlédě na jejich věk. Navíc učitelé rychle chápou, jak to funguje, protože jazykové modely v praxi běžně používají.

Jak se Skoala liší od dalších vzdělávacích platform, které vznikají?

Skoala vyniká svou komplexností, přitom je však jednoduchá na ovládání, což učitelům výrazně šetří čas při přípravě výuky. Všechny podklady jsou dostupné na jednom místě, takže stačí otevřít jakoukoli metodiku, spustit prezentaci a začít vyučovat. U obdobných projektů býval často problém, že materiály byly roztroušené na různých místech a učitel si je musel předem pečlivě připravit, aby během hodiny neztrácel čas přepínáním mezi stránkami nebo weby. Ve Skoale je naopak vše plně integrované na jednom místě. Navíc prezentace obsahuje QR kódy, díky nimž žáci mohou odpovídat na svých mobilech a odpovědi se okamžitě vrací zpět do prezentace. Učitelům tak stačí spustit prezentaci a děti mohou interaktivně reagovat nebo si zahrát hru přímo během vyučování.

Co si žáci z výuky se Skoalou odnáší? Jaké jsou největší benefity oproti klasické výuce?

Děti to prostředí baví. V celém procesu vývoje i testování jsme byli v úzkém kontaktu s dětmi a zohledňovali jsme jejich přání. Všechny hry jsou navrženy tak, aby byly zajímavé a zábavné, což podporuje motivaci žáků učit se. Kromě toho, že je platforma stavěná tak, aby byla výuka zábava je největším benefitem, že si z ní děti neodnáší pouze teorii, ale i praktické dovednosti, které mohou okamžitě využít v běžném životě. Metodiky jsou navrženy tak, aby byly jednoduché, srozumitelné a mluvily jejich jazykem. Díky tomu, že je obsah interaktivní a propojený s jejich každodenními situacemi – například témata jako utrácení nebo komunikace s rodiči děti lépe chápou, co se učí, protože si látku mohou jednoduše zvědomit a následně i osvojit.

Bude se obsah Skoly dále rozvíjet? Jaké jsou vaše vize?

Z hlediska blízké budoucnosti se chceme primárně soustředit na střední školy, kde chceme do hloubky učit a probírat složitější témata jako daně či investice. Tato témata jsou často výzvou i pro samotné učitele, proto je mnohdy ve výuce opomíjí. Přitom jsou pro středoškoláky okolo 18. roku života klíčová, protože se s nimi začínají potkávat v praxi, kdy někteří začínají podnikat nebo získávat příjmy. V dlouhodobější perspektivě bychom rádi nabídli obsah Skoaly i v angličtině. V neposlední řadě bychom se rádi soustředili na zapojení rodičů do finančního vzdělávání. Přeci jen, rodiče mají na děti velký vliv a bylo by super, kdyby si tuto platformu prohlíželi i doma, mimo školu a mohli pod vedením rodiče naučené postupy aplikovat v každodenním životě.

Anna Dvořáková se v oblasti finančního vzdělávání pohybuje více než 5 let. Předchozích 25 let pracovala v České spořitelně na různých pozicích. Mimo jiné se podílela i na přípravě bankovní strategie finančně zdravé společnosti v oblasti vzdělávání a finanční gramotnosti. V posledním roce v Nadaci koordinovala obsah vzdělávací platformy Skoala, která vznikla primárně pro učitele a pomáhá jim se systematickou přípravou výuky finanční gramotnosti. Má doktorát z bankovníctví a financí z FSV UK.

► **Pro a proti: Jednotná přijímací zkouška**

Jednotná přijímací zkouška je nejlepší z možných alternativ. Dílčí vylepšení jsou však vhodná

Hynek Cígler

psycholog a psychometrik, Fakulta sociálních studií MU

Přijímací řízení na střední školy může obecně mít dvě hlavní podoby. Buď lze kritériálně identifikovat uchazeče, kteří určitý obor zvládnou vystudovat, a ušetřit tak čas a finanční prostředky na nedokončenou výuku těch neúspěšných. Struktura českého středního školství však zdaleka neodpovídá poptávce, máme mimo jiné málo všeobecných a gymnaziálních oborů. Uchazečů, kteří by studium zvládli, je tedy více, než jaká je kapacita škol.

Ideální by bylo změnit strukturu středních škol a rozšířit nabídku těch nejžádanějších oborů, přijímací zkoušky by pak nebyly tak důležité a budily by i menší vášně. Za současné situace je ale studenty potřeba vybrat jiným způsobem. Možností je více, včetně náhodného losování. Vhodnější variantou je nicméně uchazeče vybírat normativně, tedy ty s nejlepšími předpoklady pro studium. Z výzkumů víme, že nejlepším prediktorem schopnosti studovat jsou právě písemné testy, případně doplněné o další prvky, jako je třeba ústní pohovor, hodnocení zájmové činnosti a podobně.

Písemné testy dnes zajišťuje pro uchazeče bezplatně Cermat v rám-

ci jednotné přijímací zkoušky, zbylé prvky s váhou až 40 procent si může střední škola zajistit libovolným způsobem. Podobné centrálně organizované testy přitom mají řadu výhod. Přestože je Cermat každoročně terčem oprávněné kritiky za chyby v testech, je bláhové se domnívat, že testy „vytvořené na koleně“ by chyby neobsahovaly. Školy nemohou soupeřit s Cermatem a jeho odborníky či validačními komisemi. Protože však školy zadání nemusí zveřejňovat a celkově podléhají menší veřejné kontrole, chyby v jejich testech nevidíme. Obdobně pak nelze čekat, že by školní testy predikovaly studijní úspěch lépe než testy vytvořené profesionálně. Vytvořit kvalitní test není snadný úkol.

Vyrobí testy centrálně je navíc levnější. Lze namítnout, že si každá škola může svobodně rozhodnout, jaké testy použije, a poptat třeba profesionální služby soukromých firem. Ovšem pro srovnání: v roce 2024 Cermat zajistil realizaci celkem 462 642 přijímacích testů. Cena jednoho podobného testu u společnosti Scio se pohybuje zhruba od 650 Kč výše. Pokud obě čísla vynásobíme, dostáváme se na částku 301 milionů korun. V roce 2023 byly výdaje Cer-

Školy nemohou soupeřit s Cermatem. Kritika Cermatu je oprávněná, ale věřit v bezchybné testy vytvořené „na koleně“ je naivní. **Foto: HN – Tomáš Škoda**

matu 173 milionů, za které ale kromě přijímaček zajistil i maturitní testy a další agendu.

Cermatu lze vytknout mnoho věcí. Například rozdílnou obtížnost termínů, nedostatečné psychometrické zpracování, občasné chyby a jejich netransparentní nápravu. Nebo

také nedostatečné analýzy a reporty, a tedy plýtvání daty, která mohla mít široké využití pro zlepšování vzdělávací soustavy.

Jednotná přijímací zkouška ovšem funguje a opravdu predikuje budoucí studijní úspěch, tedy vybírá „ty lepší“ uchazeče. Bohužel, tuto informaci nám neposkytl Cermat, ale středoškolák Karel Vaněk v rámci své středoškolské odborné činnosti (SOČ). Sám data od středních škol získal a zjistil, že přijímačky od Cermatu velmi dobře predikují úspěch u maturity. A to nejen v písemné zkoušce rovněž zajišťované Cermatem, ale i v ústních maturi-

tách, které si školy realizují nezávisle na Cermatu! Tato predikce byla dokonce lepší, než je běžné v zahraničních studiích.

Potřebovali bychom samozřejmě lepší a přesnější analýzy, které by mohly přinést další nezbytné argumenty, bez nichž je tato diskuse velmi bezzubá. Například to, zda jsou při predikci studijního úspěchu lepší jednotné přijímačky od Cermatu, nebo školní části zkoušek a nakolik se to liší napříč školami. Přitom podle mezinárodních etických standardů jsou Cermat, potažmo ministerstvo školství zodpovědné za dodání takových analýz a je zcela tragické, že na tuto povinnost rezignovaly.

Nežádejme však zrušení jednotných přijímacích zkoušek. Jsou finančně úspornější a svůj účel plní lépe než většina možných alternativ. Je však žádoucí chtít vylepšení celého systému. Kromě nápravy již zmíněných chyb by například bylo užitečné rozšířit testy o jazyky či obecné studijní předpoklady a rozvolnit časový limit. Testy by mohli psát všichni žáci devátých tříd a teprve podle výsledků pak podávat přihlášky. Počet přihlášek by také mohl být vyšší než současné tři. Ale zejména: přizpůsobme strukturu středního školství poptávce uchazečů a potřebám české ekonomiky.

Cermat není viník. Ale jeho testy škodí

Antonín Jančařík

děkan, Pedagogická fakulta UK

Každé jaro se opakuje stejná situace: rostoucí napětí mezi pátáky, sedmáky, deváťáky, jejich rodiči i učiteli. Jednotné přijímací zkoušky (JPZ), které připravuje Cermat, se staly úzkým hrdlem našeho vzdělávacího systému. Ne proto, že by šlo o špatně konstruované testy – ale protože představují nástroj, který má řešit problém jinde, než vzniká.

Cermat pouze plní zadání, které dostal od státu. Ten se místo systémového řešení nesouladu mezi poptávkou a nabídkou středních škol rozhodl pro centralizovaný model přijímacího řízení. Namísto investic do kapacit v přetížených regionech nasadil jednotný filtr pro všechny. Statisticky se přitom nejedná o plošný problém – tři čtvrtiny uchazečů se dostanou na školu své první volby. Přetlak je lokální, dopad celoplošný.

Zavedení elektronického systému DiPSy sice zpřehlednilo podávání přihlášek, zároveň ale zkomplikovalo situaci školám i uchazečům. Ti jsou nuceni taktizovat, čímž se stírá

význam „první volby“. Školám pak komplikuje možnost vybírat žáky podle vlastních kritérií, protože větší počet přihlášek pro ně znamená i více uchazečů, se kterými musí pracovat.

V důsledku převisu poptávky je Cermat nucen konstruovat rozlišovací testy výrazně náročnější, než odpovídá požadavkům Rámcového vzdělávacího programu (RVP). Učitelé v reakci přetěžují žáky látkou, která neodpovídá jejich potřebám ani cílům základního vzdělávání. A rodiče investují do doučování – často i u nekvalifikovaných lektorů. A jejich děti se tak místo logického uvažování učí soustavy rovnic, jen aby zvládly slovní úlohu, na kterou by jinak stačil zdravý úsudek.

Problém je ale hlubší. Cermat si vytváří vlastní katalogy požadavků, které fakticky určují, co se ve školách učí. To by však měla být role kurikulárních dokumentů. Katalog Cermatu navíc nesplňuje základní požadavek na možnost ověření správného sestavení testu – nestačí přiřadit úlohu k tematické oblasti,

Hlubší problém Cermat si vytváří vlastní katalogy požadavků, které fakticky určují, co se ve školách učí. **Foto: archiv fakulty**

je třeba mít možnost ověřit i její přiměřenost. V matematice tomu tak není, jak opakovaně upozorňují odborníci i rodiče.

Přitom řešení existuje. Nová revize RVP pro matematiku využívá Globální rámec způsobilosti pro matematiku, vytvořený pod záštitou UNESCO.

Tento rámec přesně popisuje, čeho a kdy má být dosaženo, a umožňuje sladit výuku s testováním. Podobný přístup funguje i v oblasti cizích jazyků – a právě zde se ukazuje další problém.

V maturitních testech z cizího jazyka Cermat využívá Evropský refe-

renční rámec pro jazyky. Požadovaný počet správných odpovědí (navíc často s možností tipovat) ale neodpovídá úrovni B1, kterou Cermat deklaruje. V matematice je naopak požadovaná úroveň spíše lehce nadhodnocená. Výsledkem je mylný dojem, že maturanti umějí cizí jazyky, ale neumějí matematiku – přestože realita může být přesně opačná. Veřejnost pak vnímá matematiku jako přehnaně náročný předmět, ačkoliv skutečný problém spočívá v nastavení obtížnosti testu.

Cermat také disponuje cennými daty – testuje žáky při vstupu i výstupu ze střední školy a mohl by nabídnout pohled na přidanou hodnotu jednotlivých škol. Tato data ale nejsou dostupná. Přitom by mohla poskytnout rodičům, školám i zřizovatelům mnohem cennější informaci než jednorázový výsledek testu.

Testy Cermatu tedy nejsou problémem samy o sobě, ale příznakem hlubšího selhání. Stát místo dlouhodobých investic do dostupnosti a kvality vzdělávání zvolil jednoduchý, ale škodlivý filtr. A nejvíce na to doplácejí děti, jejichž vzdělávání se stále více podřizuje přijímacímu řízení a méně samotnému rozvoji znalostí a dovedností.

► Grafika

Přijímací zkoušky na střední školy 2025: Kde byla největší konkurence a kde šlo uspět napoprvé?

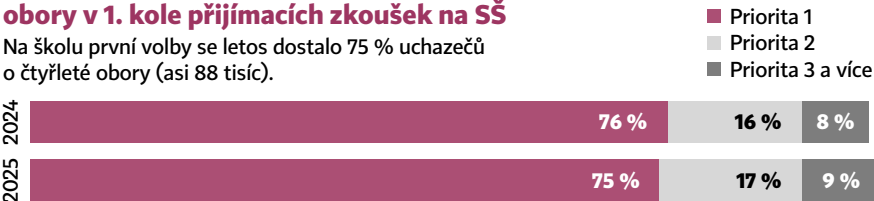
Na střední školy se letos hlásilo téměř 160 tisíc uchazečů, z toho více než 100 tisíc žáků přímo z devátých ročníků základních škol. Zatímco na nejlepších pražských školách potřebovali k přijetí přes 80 bodů ze sta možných, v jiných krajích stačilo k přijetí pouhých 60 bodů. Kde jsou nejžádanější školy a co rozhoduje o úspěchu?

Hlavní trendy 1. kola přijímacích zkoušek

Na střední školy se letos hlásilo téměř 160 tisíc uchazečů, z toho 100,1 tisíce z devátých tříd. V prvním kole bylo přijato 93,7 tisíce studentů, což znamená úspěšnost 94 procent, o procento více než loni. Největší zájem byl o čtyřletá gymnázia a obory obchodní akademie a informační technologie. Stoupl zájem o sportovní gymnázia a lycea, naopak o informační technologie zájem klesl o 12 procent. V nematuritních oborech rostla poptávka po řemeslech jako kadeřník, instalatér a elektrikář. Konkurence se liší – na učitelských případá 1,03 uchazeče na místo, zatímco na gymnáziích 1,77.

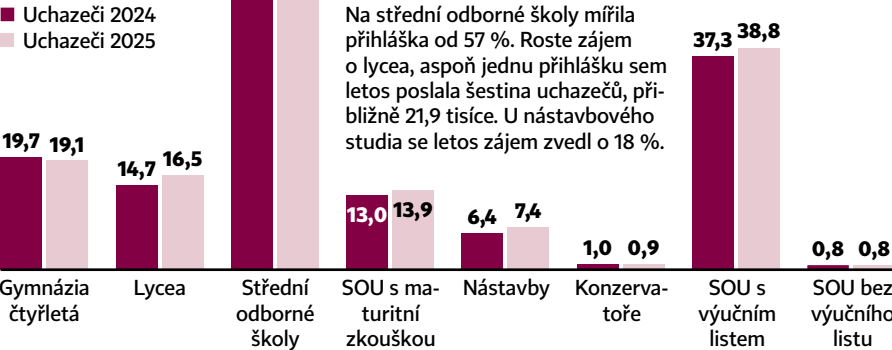
Přijetí podle priority na čtyřleté a kratší obory v 1. kole přijímacích zkoušek na SŠ

Na školu první volby se letos dostalo 75 % uchazečů o čtyřleté obory (asi 88 tisíc).

Uchazeči o čtyřleté obory podle typu škol v 1. kole přijímacích zkoušek na SŠ (v %)

Na střední odborné školy mířila přihláška od 57 %. Roste zájem o lycea, aspoň jednu přihlášku sem letos poslala šestina uchazečů, přibližně 21,9 tisíce. U nástavbového studia se letos zájem zvedl o 18 %.

Podíl přijatých uchazečů podle typu škol v 1. kole přijímacích zkoušek na SŠ

Mezi přijatými na čtyřleté a kratší obory letos mírně vzrostl podíl lyceí, tvoří 6 %, tedy zhruba 6,6 tisíce přijatých.

Typ školy	2024	2025	2024 (tis.)	2025 (tis.)
Čtyřletá gymnázia	13 %	13 %	14,6	15,0
Lycea	5 %	6 %	5,9	6,6
SOŠ	41 %	40 %	47,2	46,8
SOU s maturitní zkouškou	6 %	6 %	6,7	6,8
SOU s výučním listem	29 %	29 %	33,3	34,6
SOU bez výučního listu	1 %	1 %	0,8	0,8
Nástavby	5 %	6 %	6,2	6,6
Konzervatoře	1 %	1 %	0,7	0,6

Kde se nejvíce (ne)daří dostat na střední?

V Praze bylo přijato jen 80 % uchazečů, nejméně v ČR. V ostatních krajích přes 87 %, nejvíce uspěli žáci z Vysočiny, Zlínského a Ústeckého kraje. Mimo Prahu jsou šance na přijetí vyšší.

Úspěšnost přijetí do čtyřletých oborů v 1. kole podle kraje

Podíl přijatých uchazečů do čtyřletých oborů je nejnižší v Praze (80 %), jinde ale přesahuje 87 % a více.

ČR	89 %
Hl. město Praha	80 %
Středočeský	87 %
Liberecký	87 %
Karlovarský	89 %
Jihomoravský	89 %
Pardubický	89 %
Královéhradecký	90 %
Plzeňský	91 %
Olomoucký	92 %
Jihočeský	93 %
Moravskoslezský	93 %
Ústecký	94 %
Zlínský	94 %
Kraj Vysočina	94 %

Podíl přijatých uchazečů na SŠ v 1. kole podle kraje, odkud se uchazeč hlásí, a podle kraje přijetí

Graf ukazuje mobilitu uchazečů o SŠ podle krajů. Nejvíce odcházejí žáci ze Středočeského kraje (53,1 %), nejméně z Moravskoslezského (9,5 %).

Kraj	Uchazeči (%)	Přijetí (%)
Středočeský	53,1 %	75,8 %
Pardubický	32,3 %	91,6 %
Královéhradecký	31,8 %	91,3 %
Liberecký	28,6 %	91,2 %
Kraj Vysočina	24,9 %	91,6 %
Zlínský	24,1 %	93,5 %
Karlovarský	23,9 %	91,5 %
Olomoucký	17,5 %	94,9 %
Jihomoravský	15,3 %	96,4 %
Ústecký	14,8 %	95,3 %
Jihočeský	14,2 %	94,9 %
Hl. město Praha	13,9 %	97,2 %
Plzeňský	12,9 %	96,7 %
Moravskoslezský	9,5 %	97,3 %

Žebříček škol: kam bylo nejtěžší se dostat a kde byla nejvyšší poptávka?

Hodnocení škol vychází z výsledků přijímacích zkoušek z češtiny a matematiky, některé školy zohledňují i prospěch či soutěže. Skutečná hranice přijetí tak mohla být vyšší, než uvádí Cermat. U SŠ s maturitou bez vyučení vede žebříček Střední průmyslová škola na Proseku se 72 body a následuje ŠKOLA EU PRAHA, střední odborná škola a gymnázium s několika vyučoványi obory.

Kam bylo nejtěžší se dostat v 1. kole přijímacích zkoušek na SŠ

Název školy	Minimální počet bodů pro přijetí
Gym., třída Kpt. Jaroše 1829, Brno	84
Gym. Jana Nerudy, škola hl. m. Prahy, Hellichova 457, Praha	84
Gym., Na Vítězné pláni 1160, Praha	83
PORG – gym., ZŠ a MŠ, o.p.s., Pod Krčským lesem 1300/25, Praha	83
Gym. Jana Keplera, Parléřova 118, Praha	81
Gym., Arabská 682, Praha	79
ŠKOLA EU PRAHA, Lipí 1911, Praha	78
Gym., Nad alejí 1952, Praha	77

Nejžádanější střední školy podle indexu poptávky

(uchazeči/kapacita, v 1. kole přijímacích zkoušek na SŠ)

Nejvyšší zájem byl zaznamenán u Gym. Nad Štolou v Praze, kde se na jedno místo hlásilo více než 25 uchazečů. Většina přijatých uchazečů uvedla danou školu jako svou první volbu, což může svědčit o vysoké motivaci uchazečů studovat právě na dané škole.

ŠKOLA (specifikace typu školy)	index poptávky*	přihlášeni uchazeči	přijati	přijati – priorita 1-5				
				1	2	3	4	5
Gymnázium, Nad Štolou 1510, Praha (šestileté gymnázium)	25,3	759	30	28	2	0	0	0
Gymnázium, Voděradská 900, Praha (šestileté gymnázium)	22,8	685	30	27	2	1	0	0
Gymnázium, Na Vítězné pláni 1160, Praha (šestileté gymnázium)	20,7	622	30	30	0	0	0	0
Gymnázium Na Pražačce, Nad Ohradou 2825, Praha (šestileté gymnázium)	20,3	608	30	15	6	9	0	0
Gymnázium, Křenová 304, Brno (šestileté gymnázium)	18,4	553	30	26	3	1	0	0
Gymnázium, Na Vítězné pláni 1160, Praha (šestileté gymnázium)	16,7	501	30	30	0	0	0	0
Gymnázium Matyáše Lercha, Žižkova 980, Brno (osmileté gymnázium)	16,4	491	30	30	0	0	0	0

*(uchazeči/kapacita)

► Rozhovor

Zuzana Keményová
zuzana.kemenyova@economia.cz

V africké třídě slyšíte špendlík na zem spadnout. Nikdo neruší, škola je za odměnu

Moderátorka a aktivistka Lejla Abbasová už třicet let jezdí do Afriky. Jedním z jejích projektů je základní škola Massai Academy – nebývale vyspělý kampus, kde se uprostřed divočiny učí děti Masajů. Do školy chodí každé ráno devět kilometrů a jsou za toto privilegium vděčné. Dříve než Abbasová začala působit v masajské komunitě, spolupracovala se 13 různými projekty umístěnými různě po Keni, pomáhala zakládat například internát pro dívky utíkající před ženskou obřízkou nebo podporovala školy v nejchudších částech měst, takzvaných slumech.

Jak to vypadá ve slumové škole?

Tyto školy připomínají klasické třídy jen zdánlivě. Učí se tam v obrovském počtu dětí bez čehokoliv dalšího, jedna stěna je namalovaná načerno, představuje tabuli, na kterou se píše. Učebnice se dědí mnoho let, takže podle toho vypadají. Židle, stoly, lavice, to vše tam bývá v různém stavu zachovalosti. Mimo chodem v Keni je 49 kmenů a každý mluví jiným jazykem.

V Nairobi se někdy stávalo, že se ve třídě sešly tři desítky dětí rodičů, kteří se do města přestěhovali z různých oblastí, tudíž mluvili různými jazyky. Děti se navzájem nedomluvily a nerozuměly ani učitel. Svahilština a angličtina jsou totiž jazyky získané, vyučované ve škole.

Více než deset let pracujete pro základní školu Massai Academy v oblasti Loita Hills. Jak ta škola nyní vypadá?

Massai Academy založil bílý anglický pár, který do Afriky přijel se svými dětmi. Hledali pro ně školu a shodou okolností zjistili, že doslova za domem vede de facto jednotřídku místní Masaj-pastor, který učí děti v kostele. Nabídl

mu, že když přijme i jejich děti, pomůžou mu vybudovat školu. Tak vznikla Massai Academy a z ní postupem času organizace RedTribе, pod kterou běží mnoho projektů. Je registrovanou neziskovkou, zaměstnává přes 50 místních lidí.

Massai Academy je nyní podle srovnávacích testů mezi pětici nejlepších škol v regionu, je dokonce registrovaná pod keňským ministerstvem školství. Máme už devět tříd, včetně předškolního vzdělávání, internátní koleje pro holky i kluky a fotbalové hřiště. Je to na místní poměry velký kampus.

V čem se afričtí školáci liší od těch evropských?

Pro ně je škola za odměnu. Školní docházka představuje únik z každodenní tvrdé reality. Školy si váží, protože jejich rodiče na vzdělání svých dětí většinou nemají peníze. Samozřejmě v Africe existuje i střední a vyšší sociální vrstva, ale tu tvoří jen pár procent populace. Masajské děti navíc mají ten handicap, že do školy chodí ráno i devět kilometrů tam a odpoledne to samé zpátky. Přicházejí do školy úplně hladové, proto jim musíme vydávat jídlo, v jejich případě dokonce čtyři jídla. Potravinový program je obecně velká zátěž pro školní rozpočet, protože pokud dětem nedáte najíst, utíkají během výuky žebrat, aby se najedli. Rodiny dávají dětem třeba jen jedno jídlo denně.

Jak tam vypadá běžný vyučovací den?

Režim na naší Massai Academy je asi nejvíce ze všech škol v okolí srovnatelný s evropskými základkami. Vyučování začíná mezi osmou a devátou ranní, bloky jsou tříčtvrtěhodinové nebo hodinové, máme malé a velké přestávky. Keňský školní rok je rozdělen do trimestrů, po každém trimestru jsou měsíční prázdniny. Většina dětí by chtěla ve škole během trimestrů zůstat. Škola jim totiž umožňuje nesrov-

Česká zeď v africké škole. Jednu ze tříd v Massai Academy vyzdobil dětem pro radost český popartový umělec Josef Rataj. Celkem má škola devět tříd včetně třídy předškolní. **Foto: Radek Karkys**

natelně lepší podmínky ke studiu, k přípravě, obzvláště pro starší žáky. V chýších, ve kterých žijí, totiž nemají elektrinu, žijí v malých prostorách s mnoha rodinnými příslušníky, navíc i s domácími zvířaty. Nemají dostatek jídla ani možnost konzultace, protože většina rodiny je buď úplně, nebo částečně negramotná. Zřizování internátu je ale pro školu rovněž obrovská zátěž. V našem případě to znamená ubytovat, nakrmit a dohlédnout na 140 dětí.

Jaké předměty se na Massai Academy učí?

Bohužel v Keni stále bojujeme s frontální výukou a tomu odpovídá i skladba předmětů. Učí se tam hlavně exaktní vědy, tedy matematika, fyzika, chemie a také angličtina a svahilština. Chybí tělocvik, výtvarka, zpěv, prostě soft skills. I proto se na Massai Academy snažíme také o vzdělávání učitelů. Organizujeme supervize, vozíme učitele nahlížet do jiných škol, přivádíme pedagogické dobrovolníky, aby mohli nabírat know-how k výuce. Naši učitelé jsou rovněž vystudovaní pedagogové, často vysokoškoláci.

Jak vypadají učebny?

Podlaha je hliněná, nábytek a veškeré dřevěné prvky v zařízení školy vyrábí náš RedTribе truhlář z místního dřeva. Za pokácené stromy se snažíme vysazet jiné, myslíme i na ekologický edukativní přesah. Žáci mají většinou učebnice do skupinek, dlouho se dědí, doslova dokud se nerozpadnou. Od začátku se učí ve svahilštině a v angličtině.

Massai Academy je zdarma?

Ne, měla by se platit, ale realita je taková, že skoro dvě třetiny rodičů na školné nemá, rozhodně ne na jeho ideální výši. Cash flow spojené s platbami školného je opravdu problém, nejen u nás. I proto, že cílem všech projektů je, aby si je dokázali Masajové vést sami a nebyli závislí na podpoře zvenčí. Náš ředitel neměl to srdce odmítat děti z nemajetných rodin, takže se ukázalo, že jen málokteré z nich platí za stravu, případně za ubytování. Pokud to takto půjde dál, stáhne to ke dnu celou školu.

Mimochodem přesně tenhle scénář řeší většina slumových škol. Je velmi těžké zavírat pomyslné dveře ke vzdělání, tedy k budoucnosti, dětem, selektovat je, navíc v prostředí, kde se

všichni znají. I proto je také většina slumových škol popsána písmeny a základními počty, aby děti, které tam chodit nemůžou, mohly aspoň něco pochytit hraním si v okolí budov škol.

Jsou na tom žáci z Massai Academy ve znalostech srovnatelně s evropskými žáky?

Rozhodně ne. S evropským standardem se nedají srovnávat ani mezinárodní školy v Nairobi, které jsou vedeny podle britského kurikula. A už vůbec ne Massai Academy. Zato jsou u nás dechberoucí příběhy, které vypovídají o síle vzdělání a také odhodlání.

Jeden za všechny – příběh chlapce Gabriela z totálně odlehle vesnice, který ještě v devíti letech neuměl nic, stal se rodině o zvířata. Jednou narazil na bílý manželský pár, kterému se na jeho konci světa rozbito auto. Pomohl jim sehnat pomoc, a tak se ho zeptali, co chce za odměnu – jídlo, peníze, cokoliv. On je poprosil, aby mu zaplatili školné. Dnes mu je přes 20 let, prošel Massai Academy, střední školou a teď studuje přírodní vědy a IT na univerzitě na opačném konci Keni. Vypomáhá i na Massai Academy, kam se po studiích hodlá vrátit a učit. Je velmi inteligentní, brojí proti násilí na ženách, partnerku si vybral sám a ona jeho, dokonce se s ní vodí za ruku. Úplně boří zaběhlé stereotypy.

Řekla jste, že škola je pro africké děti za odměnu. Jak se to projevuje?

Žáci jsou opravdu vděční, že ve škole můžou být. Při výuce byste mohli slyšet špendlík na zem spadnout, jaké je tam ticho. Neexistuje, aby děti byly drzé a něco si dovolily. Když jsem jim vyprávěla, jak jsem v Česku ve škole kradla třídnici a vyrobila si razítko od doktora na omluvenky, koukaly na mě jako na blázná. Vůbec nechápaly, proč jsem to dělala.

Jak vzdělávání berou afričtí rodiče?

O generaci zpět, mezi tradičními Masaji, hlavně otci, se dalo narazit na názor, že vzdělání přinesl „bílý muž“ a skrze něj se snaží odloučit děti od rodin. V důsledku mají samozřejmě pravdu – vzdělání opravdu dokáže děti od nevzdělaných rodičů odcizit a vzdálit. Naštěstí ale už je tento postoj víceméně přežitkem a alespoň základní vzdělání se vnímá jako nutný nástroj k přežití, schopnosti najít si zaměstnání a zajistit sebe, potažmo rodinu.

Česky v masajské škole. V Massai Academy dívkám předvádějí české menstruační kalhotky Snuggs učitelka (zleva), Lejla Abbasová, influencerka Chili Ta a další místní učitelka. **Foto: Radek Karkys**

Evropská akademie vzdělávání: Metoda student-centric pomáhá studentům dosahovat vynikajících výsledků

Rozhovor s PhDr. Pavlem Bartošem, LL.M., DBA, ředitelem Evropské akademie vzdělávání

Co je hlavní myšlenkou a posláním Evropské akademie vzdělávání?

Evropská akademie vzdělávání (EAV) je škola zaměřená na vzdělávání nejen dospělých, především však těch, kteří z různých důvodů své vzdělání nedokončili nebo se chtějí profesně posunout dopředu. Naším cílem je kvalifikovat a vybavit studenty znalostmi tak, aby mohli dosáhnout na zajímavé pracovní pozice v průběhu života.

Jaké studijní programy a možnosti nabízíte?

Naše nabídka je opravdu široká – od možnosti získat výuční list, přes maturitu až po vysokoškolské profesní vzdělání, jako jsou BBA a MBA programy. Portfolio doplňují také profesní kvalifikace například v elektrotechnice nebo logistice. Jsme jedinou školou, která nabízí tento kompletní průřez vzděláním a koncept byl pozitivně hodnocen i Ministerstvem průmyslu a obchodu.

Jaká je vaše role a zkušenosti v rámci EAV?

Jako ředitel školy dohlížím na chod celé instituce, garantuji některé studijní programy a individuálně pomáhám studentům, kteří to potřebují. Mám více než dvacetiletou praxi

v akademické i podnikové sféře, zejména v elektrotechnice, managementu a IT.

Kdo garantuje kvalitu vašich programů?

Garanty jednotlivých programů jsou příslušná ministerstva udělující autorizace – tedy MŠMT, MPO, MMR – a akreditační komise, například QAHE.

Kdo tvoří lektorský tým EAV?

Jsme hrdí na náš odborný lektorský tým, který tvoří přední experti z různých oblastí. Patří mezi ně například:

- Ing. Petr Mach, Ph.D. – ekonomie, matematika
- doc. PaedDr. Ing. Kateřina Bočková, Ph.D., MBA – management
- Ing. Tomáš Kreml, Ph.D. – logistika
- Ing. David Zejda, Ph.D. – vývoj aplikací, databázové systémy
- Ing. Václav Fiala, CSc., LL.M. – elektroinženýrství, vedoucí školního výzkumu, majitel několika patentů
- Mgr. Tereza Dolanská – právo, dlouholetá praxe v oblasti obchodního práva
- Ing. Pavel Mikéska – finance a daně, dlouholetá praxe daňového poradce

Tito kolegové přinášejí studentům praktické zkušenosti i hluboké akademické znalosti, což považují za jednu z našich největších předností.

Na jakou cílovou skupinu se zaměřujete?

Zaměřujeme se na studenty od 18 let, kteří chtějí dokončit nebo zvýšit vzdělání a zlepšit své postavení na trhu práce. Pro firmy máme připravené specializované programy, zejména v oblasti elektrotechniky.

Jakým způsobem využíváte moderní technologie ve výuce?

Jsme průkopníci online vzdělávání v Česku. Kombinujeme online kurzy, interaktivní výuku, video přednášky a také využíváme nástroje umělé inteligence. Studenti mohou kdykoli přijít i osobně do školy na konzultaci nebo cvičení, hlavně u technických oborů.

Probíhá studium online nebo offline?

Všechny programy jsou koncipovány online s možností osobních konzultací. Student tedy může studovat zcela z domova, ale kdykoliv může využít osobní účasti podle vlastních potřeb a konkrétní lektor se mu bude ochotně věnovat.

Otevřeli jste novou střední školu – v čem je specifická?

Ano, v roce 2024 jsme získali akreditaci pro střední školu, která je vhodná pro absolventy ZŠ. O studium byl velký zájem – kapacita se rychle naplnila. Výuka probíhá kombinovaně: jednou až dvakrát měsíčně studenti navštěvují školu prezenčně, jinak se učí z domova. Mohou plně využít studijních materiálů a přípravných online testů. Nabízíme tříletý učební obor elektrikář (ukončený výučním listem) a čtyřletý obor informační technologie (ukončený maturitou). Učebnice si vydáváme ve vlastním nákladu, což je pro studenty velmi užitečné a mají je k dispozici zdarma. Při výuce aplikujeme metodu student-centric a věnujeme tak velkou pozornost potřebám studenta.

Jaký význam mají ve vašem portfoliu MBA a BBA programy?

I když už MBA není novinkou, stále má velký význam pro profesní růst těch, kteří nemají čas na prezenční studium. Díky metodě student-centric nabízíme flexibilní studium i pro velmi vytížené lidi.

V čem spočívá metoda student-centric?

Student-centric znamená, že student je v centru pozornosti. Výuka zohledňuje individuální potřeby každého studenta

a snaží se mu nabídnout vzdělání v podobě, která mu nejlépe vyhovuje. Učitelé jsou tu pro studenty, ne naopak.

Jaké uplatnění mají vaši absolventi? Získávají certifikáty nebo tituly?

Ano, studenti získávají diplom o profesním manažerském studiu a mohou používat vysokoškolský titul. Průzkumy ukazují, že 42 % absolventů MBA si polepšilo v kariéře alespoň o jeden stupeň a většina si finančně polepšila o 15 % už rok po ukončení studia. Uplatnění našich studentů je díky výuce zaměřené na praktické uplatnění vědomostí velmi vysoké a to ve všech oborech, nejen u profesního studia.

Čím se EAV odlišuje od konkurence?

Jednoznačně metodou student-centric a individuálním přístupem, což vede k vysoké úspěšnosti absolventů. Nabízíme možnost studia od výučního listu až po vysokoškolský titul – i ten, kdo má jen základní školu, může u nás získat profesní titul a od základu si změnit život k lepšímu.

Jaké profesní kvalifikace nabízíte a jak je podporuje stát?

Jedná se hlavně o elektrotechnické obory, logistiku, rea-

litního makléře a pod. Tyto programy nejsou státem dotovány, pouze ve výjimečných případech přes úřad práce.

Lze profesní kvalifikace absolvovat i online?

Ano, teoretická část studia probíhá online, ale praktická část (například u oboru elektrikář) probíhá v našich dílnách přímo s lektory. Závěrečné zkoušky pak musí uchazeč vykonat prezenčně před komisí, protože se jedná o státní zkoušky.

Jak pomáháte studentům s administrativou?

Studenti u nás v podstatě jen vyplní přihlášku a studijní oddělení i lektori jsou plně k dispozici po celou dobu studia každému uchazeči. No a pak samozřejmě platí, že je nutné učit se, učit se, učit se....

HN06476

Čichnova Brno

Studuj střední školu, která propojuje svět

cichnovabrno.cz

jiho~~mo~~ravský kraj

Rozvíjej technologie, které propojují svět

- Informační technologie
- Kybernetická bezpečnost
- Technické lyceum
- Informační a zabezpečovací technika
- Elektromechanik
- Inteligentní sítě a zařízení
- Zařízení sdělovací techniky

cichnovabrno.cz/tech

Ovládni finance a cesty, které propojují svět

- Bankovníctví a pojišťovnictví
- Bezpečnost dat
- Logistika
- Logistika a přeprava
- Logistické a finanční služby
- Management kybernetické bezpečnosti

cichnovabrno.cz/fin

Najdi svůj potenciál, kterým propojíš svět

- U nás se rozhodně nudit nebudeš. Máme posilovny, hřiště, kurty, knihovnu a spoustu volnočasových aktivit.
- Vše potřebné najdeš přímo v areálu školy – odborné učebny, domov mládeže i jídelnu.
- Celá budova školy je bezbariérová.

cichnovabrno.cz

► Technologie ve výuce

Do českých učeben proniká virtuální realita i umělá inteligence

Nika Corradi
autori@economia.cz

Kdo má dnes službu na mytí tabule? Bílé prsty, prach z křídla a skřípání při počítání rovnic. Vzpomínáte si na typické školní třídy z nedávné minulosti? Zatímco před pár lety dominovaly školám učebnice a křídlové tabule, dnes v nich najdeme interaktivní panely, virtuální realitu a umělou inteligenci. Jaké technologie dnes vévodí českým učebnám?

Top 5 technologických trendů v rámci vybavení učeben

1. Interaktivní velkoformátové panely

Centrálním prvkem mnohých současných tříd se stávají velkoformátové interaktivní panely, které nahrazují klasické projektory a tabule. Tyto panely nabízejí nejen dotykové ovládání, ale i připojení k internetu, sdílení obsahu a integraci s dalšími zařízeními ve třídě. „U zákazníků je nově patrný příklon

k dotykovým displejům, které splňují požadavky na multifunkční interaktivní tabuli s plnou implementací a podporou Google služeb,“ dodává Jaroslav Simajchl ze společnosti Scholatab.

2. Systémy pro hybridní výuku

Během pandemie covidu-19 se více rozvinula hybridní výuka kombinující online a prezenční výuku, kde se část studentů účastní výuky na dálku. Tento model výuky umožňuje větší flexibilitu a kontinuitu vzdělávacího procesu i to, aby mohli participovat nepřítomní žáci. Learning Management Systems jako Google Classroom, Microsoft Teams nebo český Škola Online slouží jako místo, kde učitelé sdílejí materiály, komunikují se žáky a sledují jejich pokrok.

3. Virtuální a rozšířená realita

Rozšířená a virtuální realita přináší revoluci především v předmětech jako biologie, chemie či dějepis. Žáci mohou virtuálně navští-

vit historická místa, prozkoumat lidské tělo zevnitř nebo simulovat chemické reakce. Jedna z takových učeben funguje na Základní škole Bosonožská 9 v Brně, kde vznikla specializovaná učebna využívající virtuální realitu. Žáci zde pravidelně absolvují část výuky v digitálním prostředí. Na Smíchovské střední průmyslové škole a gymnáziu šli ještě dál. Od roku 2018 zde funguje Studio 301, které v době svého vzniku disponovalo 18 stacionárními a pěti přenosnými pracovišti, a stalo se tak největším zařízením svého druhu ve střední Evropě. Z projektu učebny navíc vznikla i spin-off společnost Studio 301 s.r.o., kterou založili studenti a absolventi školy.

4. STEM učebny a maker space

STEM učebny, zaměřené na vědu, technologii, inženýrství a matematiku, jsou vybaveny moderní technikou, jako jsou 3D tiskárny, programovatelné robotické stavebnice a senzory pro sběr dat. Jednu z těchto tříd najdeme v pražské ZŠ Zličín, kde žáci využívají počítače a stavebnici VEX k sestavení vlastního robota, kterého si sami naprogramují a ovládají pomocí dálkového ovládání. Statistiky a názory odborníků ukazují, že práce v těchto specializovaných učebnách hraje klíčovou roli v motivaci k dalšímu studiu technických oborů.

5. Personalizace vzdělávání s podporou AI

Personalizace vzdělávání prostřednictvím adaptivních technologií začíná nahrazovat jednotný přístup k žákům. Aplikace sledují pokrok žáka a přizpůsobují náročnost úkolů jeho tempu. Příkladem je platforma ScioEDU,

která využívá analýzu dat k vytváření individualizovaných učebních plánů. Umělá inteligence zároveň stále více proniká i do samotné výuky. AI asistenti se pomalu etabloují jako pomocníci vyučujících a pomáhají s hodnocením, generováním cvičení nebo odpovídáním na rutinní dotazy. Uvolňují tak pedagogům ruce pro kreativnější a individuálnější práci se žáky.

Na vzestupu je i koncept Bring Your Own Device, kdy žáci pracují na vlastních zařízeních, která dobře znají.

Pohled pedagogů: výzvy i nadšení

Podle zprávy ICILS 2023 se čeští pedagogové v sebedůvěře při zvládání úkolů spojených s informačními technologiemi výrazně neliší od průměru všech zemí zapojených do šetření ani od průměru zemí Evropské unie. Vyšší míru sebedůvěry při využívání ICT udávají muži než ženy, a s rostoucím věkem pedagogů tato důvěra klesá. Nejvíce si v práci s technologiemi věří vyučující informatiky, naopak nejméně učitelé českého jazyka.

Při zavádění nových technologií do výuky pedagogové často čelí počátečním obavám a nejistotě, jak nové postupy vhodně začlenit do výukového procesu. Opírají se přitom především o podporu kolegů a kolegyň, sdílejí materiály nebo se zapojují do vzájemných školení.

„Průběžné vzdělávání a školení kolegů jsou klíčové pro efektivní integraci ICT do výuky. Mezi hlavní překážky patří obavy z technických problémů a nedostatečné ICT kompetence učitelů. ICT koordinátor má v tomto směru zásadní roli – nejen jako technická podpora, ale i jako metodický průvodce, který

Inzerce

Žene AI prezenční vzdělávání do propasti? Naopak, zvedá jeho přidanou hodnotu, říká Zdeňka Filipová

Je to osm měsíců, co jste převzala vedení vzdělávací společnosti VOX. Dá se nějak shrnout, na co jste se v rámci zavedené vzdělávací společnosti soustředila?

Bylo to hodně intenzivní období. Vyznačovalo se „bojem“ na dvou frontách. Na neviditelné, interní frontě, bylo třeba zjednodušit některé procesy uvnitř firmy, abychom byli schopni lépe reagovat na stále měnící se trendy v oblasti vzdělávání. Také jsme se soustředili na integraci procesů s naším novým majitelem – skupině Grant Thornton. Na frontě externí jsme stihli

připravit nové moderní učebny na pražském Pankráci, vylepšit naše webové stránky, založit nakladatelství a aktualizovat produktovou nabídku. Zkrátka, nenudili jsme se.

Jaké aktuální trendy teď nejvíce ovlivňují oblast vzdělávání (jednotlivců i firem) v Česku?

Jednoznačně digitalizace, tlak na flexibilitu, ale i důraz na měřitelnost výsledků vzdělávání. Mnohem více než dříve se mluví o tzv. „upskillingu“ a „reskillingu“, tedy neustálé aktualizaci a proměně kompetencí. Výrazně se prosa-

zují také kratší a cílené formy vzdělávání zakončené oficiálním potvrzením – například mikrocertifikáty nebo krátké akreditované programy. Tyto formáty, které reagují na konkrétní potřeby trhu práce, postupně doplňují či částečně nahrazují klasické, dlouhodobé studijní programy. Roste zájem o rozvoj měkkých dovedností a leadershipu – tedy o to, co nelze jednoduše „načíst“.

Mění se i očekávání, která firmy od vzdělávacích společností mají?

Bezesporu. Firmy dnes hledají komplexního partnera, který nejen dodá školení, ale pomůže také identifikovat vzdělávací potřeby, nastavit plán rozvoje a změřit dopad. Zásadní je také schopnost nabídnout školení ve více formátech – prezenčně, online i hybridně – podle konkrétní situace.

Posouvá se celý segment směrem k individualizaci a digitalizaci nebo má stále pevnou pozici klasické prezenční školení?

Všechny tyto směry se rozvíjejí souběžně. Prezenční školení má stále velkou hodnotu – zejména tam, kde je důležitý zážitek, výměna zkušeností a interaktivita. Online forma je skvělá pro rychlé a efektivní předání informací, například v legislativě. Individualizace hraje čím dál větší roli – lidé

chtějí školení, které přesně odpovídá jejich potřebám a úrovni.

Jaký vliv na vzdělávání má z Vašeho pohledu rychlý nástup umělé inteligence?

AI vnímám jednoznačně jako příležitost. Je to nástroj, který může zefektivnit přípravu, podklady i následné opakování učiva. Ale osobní kontakt, sdílení zkušeností, diskuse a role lektora jako průvodce – to je něco, co AI nenahradí. Je důležité učit se s AI pracovat, ale nelze na ni přesunout zodpovědnost za reálné učení.

Jak konkrétně ve VOXu na nástup AI reagujete? Zapojujete umělou inteligenci do svých kurzů a programů, případně jakým způsobem?

AI se u nás objevuje jako samostatné téma kurzů – učíme, jak s ní pracovat, jak ji využívat v praxi. Zároveň ji postupně začleňujeme do přípravy studijních materiálů a komunikace s klienty. Ale vždy s důrazem na to, že je to nástroj – nikoli náhrada zkušeností, intuice a kritického myšlení.

Existuje podle vás riziko, že kvůli AI poklesne zájem o osobní školení „tváří v tvář“?

Nemyslím si – osobní kontakt získává na hodnotě. V době,

kdy můžeme většinu informací získat online nebo pomocí AI, roste potřeba lidského kontaktu, sdílení, diskuse. Prezenční školení má nezastupitelnou roli tam, kde jde o hlubší porozumění, interakci a inspiraci.

Co dalšího kromě AI by podle vás mohlo zásadně ovlivnit oblast vzdělávání v nejbližších letech?

Už jsem hovořila o tom, že na vzestupu jsou krátkodobé vzdělávací formáty s oficiálním výstupem. Vnímám, že se stále více lidí i firem zaměřuje na to, aby školení nebyla jen o získání informací, ale hlavně o tom, jak je přenést do praxe. A to platí jak pro měkké dovednosti, tak pro odborné oblasti – třeba účetnictví, daně nebo legislativu. Tempo současné doby je neúprosné, tlak na efektivizaci procesů stoupá, a to způsobuje ústup od tradičních forem vzdělávání založených na výkladu teorií.

Roste zájem o školení „na míru“, která přesně odpovídají potřebám konkrétní firmy nebo pracovní pozice. Také věřím, a to už dnes vidíme, poroste důraz na well-being, psychickou odolnost a schopnost řídit vlastní energii – a to zejména v reakci na zrychlující se tempo změn, vysoké nároky na adaptabilitu a stále častější výskyt stresu a vyhoření.

pomáhá kolegům přizpůsobit výuku novým technologiím a rozvíjet digitální kompetence žáků," zdůrazňuje Boris Hajdúk, učitel a metodik ICT ze ZŠ Kořenského.

Další výzvou je riziko přetížení. Pokud škola zavede příliš mnoho různých systémů najednou, může to vést k takzvanému technostresu, tedy pocitu zahlcení nebo frustrace z rychlých technologických změn. V takovém případě učitelé nové nástroje často ignorují nebo využívají jen zlomek jejich funkcí. Řešením je postupné zavádění technologií a jasná strategie digitalizace.

Pedagogové, kteří technologie do výuky úspěšně integrovali, zaznamenávají vyšší motivaci a zapojení žáků. Zároveň ale upozorňují, že je složitější kontrolovat, jak žáci zařízení skutečně používají, a dochází ke stírání hranic mezi výukou a zábavou.

Perspektiva výrobců a dodavatelů

Výrobci a dodavatelé vzdělávacích technologií zdůrazňují, že samotná zařízení nestačí. „Podpora je naprosto klíčová. Zákazníci oceňují zejména kompletní montáž a zprovoznění systému, včetně všech kabeláží, nastavení uživatelských počítačů a zaškolení obsluhy," vysvětluje Jaroslav Simajchl ze společnosti Scholatab.

Dodavatelské firmy reagují na rostoucí požadavky škol nejen technologiemi, ale i flexibilním nábytkem umožňujícím rychlou adaptaci uspořádání učeben. Podle Jany Ivančíkové z MY DVA holding a.s. v oboru sledují rostoucí požadavky na flexibilitu, technologickou integraci a interaktivní výuku. Na vývoj reagují při výběru a vývoji nábytku například použitím stohovatelných či snadno

Moderní vzdělávací prostředí. Jedna z nově vybavených učeben nové školy Panská pole v Přezleticích. Realizace MY DVA holding a.s.

Foto: Andrea Lhotáková

přemístitelných stolů, které umožňují rychlou změnu uspořádání podle typu výuky nebo velikosti skupiny.

Systémové překážky a příležitosti

Zásadní překážkou zůstává financování. Zatímco jednorázové investice do hardwaru po-

krývají dotační programy EU nebo Národní plán obnovy, dlouhodobá udržitelnost je problematická. Mnoho škol navíc bojuje s nevhovující infrastrukturou. Přibližně třetina až dvě pětiny škol v Česku má podle České školní inspekce internetové připojení o rychlosti 11 až 30 Mbps, tedy kapacitu, která může být

Čísla a fakta

- Podle zprávy ČŠI z roku 2017 je podíl českých škol s připojením o rychlosti 11–30 Mbps: ZŠ do 150 žáků – 39,4 %, ZŠ nad 150 žáků – 43,0 % a SŠ + VOŠ – 33,4 %.
- České školy měly v roce 2024 celkem 477 tisíc notebooků dostupných pro žáky, studenty, učitele i další školní personál.
- V českých školách dnes působí více než 4000 ICT koordinátorů.

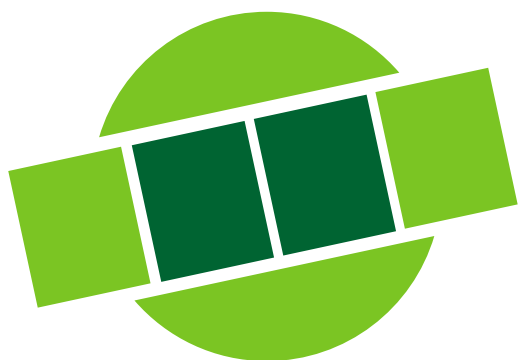
na hraně pro zvládnutí online výuky více tříd současně.

Přesto mezinárodní srovnání Digital Economy and Society Index řadí Česko v digitálních dovednostech k evropskému nadprůměru, alespoň základní úroveň těchto dovedností má 69,1 procenta populace, což převyšuje průměr EU ve výši 55,6 procenta.

Třídy budoucnosti nejsou ale definovány jen připojením k internetu, počtem displejů a tabletů. Úspěšné školy 21. století budou ty, které dokážou smysluplně propojit technologie s pedagogickými cíli a připravit žáky na svět, kde digitální kompetence patří mezi základní gramotnosti. Nákup vybavení bez promyšlené strategie jeho využití a bez kontinuálního vzdělávání pedagogů je cestou k vysokým nákladům s minimálním dopadem. Klíčem k úspěšné implementaci technologií do školství je dlouhodobá vize a spolupráce všech aktérů, kteří znají své potřeby a omezení.

Inzerce

HN064568

SCHOLATAB

tabule | projektory | displeje

- dotykové displeje včetně pojezdů
- projektory
- tabule na pylonech
- přestavby stávajících tabulí na interaktivní
- veškeré služby + instalace tabulí a interaktivní techniky

www.scholatab.cz

info@scholatab.cz | +420 774 787 004

Mezinárodní vzdělání je investicí do budoucna

Česko Britská Základní Škola je stejně jako její sesterská mezinárodní škola Prague British International School součástí sítě vzdělávacích zařízení Nord Anglia Education, kterou tvoří přes 80 mezinárodních škol rozestých ve více než 30 zemích světa. Jako jedna z mála škol v Česku při výuce kombinuje české i britské školní osnovy, a nabízí tak svým žákům nejen dvojjazyčné vzdělání, ale i získání hlubokých znalostí a výjimečných dovedností.

Česko Britská Základní Škola sdílí společné prostory s Prague British International School, což umožňuje žákům obou škol setkávání při různých sportovních či společenských aktivitách.

Vzdělání je nejlepší investicí do budoucna a to též platí i o znalosti cizích jazyků. Dobrá znalost alespoň jednoho světového jazyka dnes již není výhodou, ale spíše standardem. Česko Britská Základní Škola (ČBZŠ) je jednou z nejkvalitnějších škol na území Prahy. Své kampusy sdílí společně s Prague British International School (PBIS) a vzdělávají se tu děti ve věku 5–11 let, které mají v rámci různých společných aktivit příležitost setkávat se s dětmi z více než padesáti zemí světa. Pro české žáky je to nejen možnost poznat rozmanitost jiných kultur a národů, ale zároveň je to i obohacující zážitek a důležitý prvek v jejich osobním růstu a vývoji. Samotná vý-

uka zde probíhá jak v českém, tak i anglickém jazyce. Děti se díky tomu naučí velmi dobře anglicky a zároveň si zachovají kontakt s rodným jazykem. Způsob výuky na ČBZŠ umožňuje plynulé přecházení mezi češtinou a angličtinou, a to v rámci různých předmětů, což je možné díky většímu počtu kvalifikovaných učitelů. Důležitým aspektem výuky je fakt, že místo memorování různých dat a vzorců se zde děti učí myslet v souvislostech.

Schopnost studovat jednotlivé předměty v obou jazycích poskytuje žákům ČBZŠ nespornou výhodu – ať se již rozhodnou pokračovat ve studiu v Česku, nebo na některé ze škol v zahraničí. Promyšlená kombinace českého a britského

vzdělávacího systému totiž nabízí to nejlepší z obou systémů. Britský vzdělávací systém, který je známý širokou škálou vyučovaných předmětů, klade důraz především na rozvoj kritického myšlení a schopnost řešit problémy. Zaměřuje se nejen na akademické znalosti, ale také na získání praktických dovedností. To platí zejména u vědních oborů a moderních informačních technologií.

Bezpečné a zdravé prostředí

Všechny pražské kampusy nabízí svým žákům i dokonalý servis. Mohou využít svozové autobusy, které je sváží do škol pod dohledem učitelů. K dispozici mají více než 80 zájmových kroužků a mimoškolních aktivit, kde si děti mohou vybrat z řady uměleckých, výtvarných nebo sportovních činností. Družina, která je otevřena každý den od tří hodin odpoledne až do šesté hodiny. Školní jídelna v rámci denní nabídky poskytuje na výběr ze tří jídel s tím, že jedno z nich je vždy vegetariánské. Tyto pokrmy pak ve všech ohledech splňují parametry zdravé výživy.

Mýty kolem mezinárodního vzdělávání

Někteří rodiče se domnívají, že studium na mezinárodní škole je vhodné jen pro cizince a adaptace na anglickou výuku je složitá. Mezinárodní školy, včetně ČBZŠ a PBIS, svým žákům poskytují individuální jazykovou podporu a děti si tak angličtinu rychle a přirozeně osvojí. Výuka anglického jazyka je navíc vedena interaktivně, což pomáhá i úplným začátečníkům. Také není pravda, že tento typ škol je určen jen pro nadprůměrně nadané žáky s výjimečnými studijními schopnostmi, respektive pro žáky s přirozeným talentem na osvojení si cizího jazyka. Výuka na mezinárodních školách je ve všech ohledech uzpůsobena individuálním potřebám studentů a pedagogové pomáhají každému žákovi rozvíjet právě jeho osobní potenciál. Liché jsou i představy o tom, že mezinárodní školy jsou zcela odtržené od českého vzdělávacího systému a při případném návratu do české školy mohou mít děti vážné problémy. Tomu v ČBZŠ zabírá unikátní studijní program, který oba systémy kombinuje.

Investice do budoucna je klíčem k úspěchu

Zkušenosti, které na Česko Britské Základní Škole děti získají, jim pomohou v budoucnu dospět v sebevědomou a otevřenou osobnost, která bude schopna komunikovat a spolupracovat s lidmi z různých prostředí. Studium na ČBZŠ není jen o vzdělávání v inspirativním mezinárodním prostředí a získání řady znalostí, včetně dosažení plynulé znalosti anglického jazyka, ale také o možnosti navázání sociálních vazeb s ostatními žáky a jejich využití v budoucím soukromém i profesním životě.

Díky spolupráci s prestižní Juilliard School v New Yorku mají žáci možnost rozvíjet svůj talent a potenciál také v oblasti umění. Učební materiály Juilliard School kladou důraz na studium základních děl z oblasti hudby, tance a dramatu a zároveň vedou žáky k tomu, aby se nebáli být kreativní a našli tak svou vlastní uměleckou cestu.

Absolventi ČBZŠ zpravidla pokračují v dalším studiu na PBIS, která nabízí výuku dětí od dvou až do osmnácti let a poskytuje úplné středoškolské vzdělání. Následně pak sklízí úspěchy nejen při studiu v rámci českých vysokých škol, ale také na prestižních univerzitách jako jsou King's College London, New York University nebo Carnegie Mellon University, kde mohou těžit z vynikající jazykové vybavenosti a schopnosti analytického myšlení.

Moderní technologie, jako jsou například tablety, jsou nedílnou součástí interaktivní výuky.

Neformální prostředí pomáhá při výuce vytvářet a udržovat příjemnou a kreativní atmosféru.

Pohybové aktivity jsou vítanou příležitostí k odreagování od školních povinností.

Brno Ph.D. Talent: 15 let investic do vědy a budoucnosti města

Brno už 15 let financuje špičkové doktorandy v soutěži Brno Ph.D. Talent.

Každoročně 25 nejlepších studentů STEM oborů získává 360 000 Kč na výzkum. Program pomohl už více než 300 talentům, z nichž 90 % úspěšně dokončuje studium do tří let. Většina z nich zůstává ve vědě.

Brno tak účinně předchází odlivu mozků a zároveň přitahuje nové vědecké talenty – je to chytrá investice do znalostní ekonomiky a inovací.

Soutěž organizuje www.jcmm.cz.

5 důvodů, proč se vrátit ke studiu ... i když máte práci, rodinu a pocit, že „na to není čas“

Denně balancujete mezi dětmi, zaměstnáním a domácností. Máte tisíc úkolů a jen 24 hodin. A přitom v sobě možná pořád nosíte sny, plány a ambice, které jste kdysi odložili – kvůli rodině, okolnostem, životu. Dnes se ke studiu vracíte stovky pracujících rodičů. Desítky z nich si vybírají právě kombinované studium na NEWTON University – výuka o víkendech, praktické zaměření, lidský přístup. Studium, které zapadne mezi pracovní poradu a rodinný výlet.

A proč do toho jít?

1. Kvůli sobě – ne ostatním

Vždy jste dávali přednost druhým – dětem, práci, rodině. Možná je čas investovat i do sebe. Studium vám připomene, kým jste byli – a kým stále můžete být.

„Studovat ve čtyřiceti? A ještě při práci? Nejdřív jsem se bála. Měla jsem stabilní práci, dvě děti, partnera a přesně to, co si společnost myslí, že by mi mělo stačit. Jenže nestačilo. Něco mi chybělo. A tak jsem se vrátila ke

studiu. Dnes vím, že ten krok pro mě nebyl o vzdělání, ale o osobním růstu.“
— Renáta, studentka MSc. programu

2. Na změnu není nikdy pozdě

Není „příliš pozdě“. Je jen příliš odložený start. Ať je vám 30, 40 nebo 50 – vrátit se ke studiu není o věku. Je to o odvaze začít novou kapitolu a začít myslet konečně na sebe – své sny, ambice a plány.

3. Získáte praktické dovednosti i sebedůvěru

Vzdělání na NEWTONU není jen o titulu. Je o praxi, sebedůvěru

a nových dovednostech. Naučíte se přemýšlet strategicky, rozhodovat s jistotou a růst v práci i mimo ni.

4. Zvládnete to i s rodinou a prací

Díky kombinované formě studia můžete být studentem, rodičem i manažerem současně... Studium probíhá o víkendech, část online – nastavené tak, aby šlo skloubit s běžným životem.

5. Stanete se inspirací pro své děti

Děti možná nechtou vaše CV. Ale všímají si, když na sobě pracuje-

te. Když se učíte, i když to není snadné. Ukazujete jim, že rozvoj a odvaha jít novou cestou mají smysl – v každém věku.

NEWTON University nabízí bakalářské i magisterské programy v češtině i angličtině, ale také širokou nabídku profesních programů. Možná to nebude jednoduché. Ale dost možná to bude nejlepší rozhodnutí, které uděláte.

► Doučování

Anežka Hesová

anezka.hesova@economia.cz

V sedmnácti si udělal živnost na doučování. Chtěl bych školit i pedagogy, říká student

Je mu devatenáct, letos maturuje, chystá se na vysokou školu a k tomu má svou živnost, kterou založil ještě dřív, než byl plnoletý. „Není to tak složité, jak by se mohlo zdát,“ říká o svém podnikání středoškolák Michal Branda. Jeho projekt Doučebnice, zaměřený na studentské doučování předmětů základních a středních škol, funguje od září loňského roku a Branda s ním už bodoval v podnikatelské soutěži Firma roku jako třetí nejlepší živnostník v Pardubickém kraji i takzvaný Srdcař roku. Porota ocenila jeho přátelskou komunikaci a individuální přístup k žákům.

Začít pracovat už během studia bylo pro Brandu samozřejmostí, první brigádu měl podobně jako ostatní studenti ve svých patnácti letech. Během studia udělal různé pracovní zkušenosti, mimo jiné si přivydělával jako lektor v agentuře, která zprostředkovává doučování. „Tam jsem si uvědomil, že bych chtěl něco víc než jen lektorovat,“ vypráví o začátcích svého byznysového nápadu. Lákalo ho věnovat se činnosti, při které se něco naučí. Zároveň si chtěl vyzkoušet, co to obnáší být živnostníkem. Do osmnáctých narozenin mu ještě scházelo několik měsíců, byl ale začátek školního roku a Branda nechtěl rozjezd svého projektu odkládat, a tak se rozhodl začít s ním hned.

„Pokud do svého podnikání nechcete příliš zatahovat rodiče, máte v takové situaci dvě možnosti: buď požádat o zplnoletnění, což je trochu složitější, nebo získat od soudu povolení k podnikání před dosažením plnoletosti. Já jsem zvolil tu druhou cestu,“ vysvětluje Branda. Od rodičů dostal nejen souhlas, který je podmínkou k získání soudního povolení, ale také cenné rady, protože i jeho otec má s vedením vlastní firmy zkušenosti. Další informace o podnikání našel pardubický student na internetu a právní záležitosti konzultoval s poradcem.

Virtuální tabule jako otevřený sešit

Reklamu ani nepotřeboval, první zakázky získal Branda díky nabídkám ve facebookových skupinách. Potom si naprogramoval jednoduchý web, kde nabídku svých služeb představil. „Dnes už máme nové webové stránky, kde všechny kurzy a možnost doučování přehledně představujeme,“ raduje se mladý podnikatel.

Doučovatele našel nejprve mezi svými spolužáky, postupně se jeho tým rozšiřoval a dnes už na své platformě spolupracuje s dvěma desítkami lektorů, které za rok a půl fungování projektu zaměstnal. „Lektoři jsou z celé republiky, doučování nabízíme prezenčně i online,“ pokračuje Branda s tím, že o distanční doučování je větší zájem, protože je levnější a především časově výhodnější. „Vyplatí se to nám i rodičům a dětem. Lektor nemusí nikam jezdit a doučování může probíhat i ve večerních hodinách, když se dítě vrátí domů z kroužků,“ dodává.

~
Někdy je žák jen o rok mladší než jeho lektor. Může si s ním i zanádat, lektor je kamarád, který pomáhá se školou.

a mezi dalšími vyhledávanými službami zmiňuje i procvičování cizích jazyků.

Samostatnou kapitolou je pak příprava na přijímací zkoušky. K tomu mají lektori projektu Doučebnice připravené vlastní materiály, které jsou typově podobné oficiálním testům od Cermatu. Zároveň se snaží vyladit společně s doučovanými žáky co nejlepší strategii pro úspěšné vyplnění testů. „Když někomu například nejdou zlomky, je lepší je přeskočit a vrátit se k nim na konci, až když zbude čas,“ zmiňuje jednu z užitečných rad Branda.

Nadávky mi nevaří

Přestože mladý podnikatel sleduje vývoj umělé inteligence a uvědomuje si její potenciál, nemyslí si, že by v budoucnu mohla zcela nahradit lidské doučování. „Vím, že je dnes možné třeba vyfotit úlohu a nechat si ji vysvětlit. Výsledky jsou stále pokročilejší. Ale možná právě proto budou podle mě do budoucna služby živých lidí ještě vzácnější a dražší,“ odhaduje Branda.

Pozoruje to i ve své praxi, protože jednou z důležitých hodnot jeho projektu je přátelský vztah mezi lektorem a žákem. „Naším specifikem je, že studenti doučují studenty. Věkový rozdíl je často velmi malý, někdy je třeba náš lektor ve třetáku a doučovaný student ve druháku,“ pokračuje. Tento typ vztahu dokáže odbourat ostych a motivuje k dobré spolupráci. „Jednou se mi stalo, že můj žák během

schopnost dobře si zorganizovat svůj denní program. „Moji vrstevníci stráví hodně času na mobilu, sledují Instagram Reels, YouTube Shorts nebo TikTok. Mohou to být i hodiny denně. Mně stačí i polovina toho času na to, abych se mohl věnovat svému podnikání,“ popisuje svůj přístup.

Na druhou stranu ale přiznává, že si kvůli svým studijním a pracovním povinnostem nemůže zcela bezstarostně užívat studentského života, jako to dělají někteří jeho spolužáci. „Když jste jiný než vaši vrstevníci, může to vést k určitému pocitu odloučení. Já mám naštěstí přátele ve Studentském trenérském centru a jsou to lidé podobně naladěni jako já, kteří pracují, podnikají nebo se věnují nějakému výzkumu,“ dodává Branda.

S projektem Doučebnice má mladý zakladatel další plány. Už před časem začal zprostředkovávat večerní online kurzy programování, 3D modelování a dalších technologických dovedností. Spolupracuje na nich se školami, které je nabízejí svým žákům, má ale zkušenosti i se školením firemních zaměstnanců. Do budoucna by se rád zaměřil také na pedagogii. „Mohli bychom jim ukázat a naučit je používat ve výuce různé online nástroje,“ uvažuje student, který je přesvědčen, že v oblasti moderních technologií má mladý tým jeho spolupracovníků starší generaci učitelů co nabídnout.

Výzvou je pro něj také další vedení platformy Doučebnice, chtěl by popsat a zefektivnit

Chtěl jsem pracovat na sebe a zároveň se učit. S projektem Doučebnice získal Michal Branda minulý rok titul Srdcař roku Pardubického kraje a třetí místo v soutěži Moneta Živnostník roku 2024 Pardubického kraje.
Foto: HN – Honza Mudra

Děti jsou podle něj na online výuku zvyklé a zvládají ji dobře. Lektor s nimi sdílí virtuální tabuli a píše na ni přes grafický tablet, což je ve výsledku podobné, jako by oba společně seděli nad otevřeným sešitem. Prezenční doučování podle Brandových zkušeností vyhledávají spíše rodiče dětí, které mají problémy s pozorností. Online hodiny naopak vyhovují stydlivějším žákům, pro které je videohovor příjemnější než osobní setkání s neznámým lektorem.

Největší zájem je o pomoc s matematikou nebo fyzikou. „Kromě toho nám poslední dobou roste poptávka po doučování elektrotechniky. Je to dáno nejspíš tím, že se jedná o dost specifický předmět, který ostatní firmy nenabízejí tak explicitně jako my,“ doplňuje Branda

hodiny sprostě nadával,“ vypráví Branda. „Ne že by nadával mně, on nadával při tom učení a pak vlastně samou radostí, že něco pochopil. Mně to nevadilo, protože jsem taky student. Bral jsem to s humorem,“ dodává s úsměvem.

Ceny, které si účtuje za doučování, zatím patří k nižším na trhu. Přesto si Branda může dovolit nabídnout svým lektorům motivující odměny. „Z doslechu i ze zkušenosti vím, že v agenturách si lektori vydělají méně,“ srovnává finanční ohodnocení doučujících.

Studenti nabídnou kurzy učitelům

Řízení projektu Doučebnice se Branda věnuje ve svém volném čase, tento rok musí kromě toho zvládnout vlastní maturitu. Mluví o tom s lehkostí, i když si uvědomuje, že to vyžaduje

interní procesy, aby fungování projektu bylo méně závislé na jeho osobě. Pomůže to také předcházet problémům a nedorozuměním. „S tím souvisí nový elektronický systém, který bychom si chtěli co nejdříve vytvořit. Ten by třeba uměl posílat upozornění na plánované lekce, aby se nestávalo, že děti na lekci zapomenou nebo že přijdou se zpožděním,“ vysvětluje Branda.

S vývojem tohoto systému mu slíbila pomoc spřátelená firma, která chce jeho iniciativu podpořit. Povzbuzující reakce sklízí mladý podnikatel i ze strany dalších firem. „Začít podnikat už na střední škole není obvyklé. Ostatní podnikatelé se na to dívají pozitivně, fandí mi a nabízejí mi rady nebo spolupráci,“ uzavírá Branda.

Vzdělávání pro budoucnost

Jaké jsou nejdůležitější úkoly
pro české školství?

Objevte více na ChytréČesko.org

Rozhovory, analýzy, inspirace: sledujte projekt
Aktuálně.cz a Nadace České spořitelny o současnosti
i budoucnosti vzdělávání.

Aktuálně.cz

NADACE
České spořitelny

Chceme každému dítěti umožnit tu nejlepší možnou školní kariéru

Německá škola v Praze (Deutsche Schule Prag - DSP) má od února novou ředitelku. Meri-Hanna Budde-Mäkinen přebírá vedení školy v jubilejním 35. roce od jejího založení a chce se věnovat vlastním tématům. V rozhovoru prozrazuje své plány.

Co pro vás osobně znamená práce ředitelky školy?

Práce ve funkci ředitelky DSP pro mě představuje neuvěřitelnou příležitost se aktivně zapojit do všech výše zmíněných aktivit a také si stanovit vlastní priority. Za svůj úkol vidím sjednotit dovednosti, kulturní zázemí a jazyky těch, kteří jsou zapojeni do DSP, a vytvořit z nich komunitu.

Máte již zkušenosti s mezinárodními školami?

Mám již zkušenosti s mezinárodními školami v mnoha ohledech. Sama jsem chodila dvanáct let do Německé školy v Helsinkách a navštěvovala jsem tam i příslušnou mateřskou školu. Po studiu v Německu jsem pracovala na evropské škole ve Warsteinu. K tomu patřilo i organizování mezinárodních školních výměn.

Proč jste se rozhodla pro DSP?

Motivujících faktorů bylo mnoho. Na jedné straně jsem měla velkou touhu pracovat na mezinárodní úrovni. Sama jsem vyrůstala dvojjazyčně německo-finsky a také jsem tak vychovávala své děti. Fascinuje mě setkávání kultur a lidí. Na druhou stranu mi naprosto imponuje Praha.

Čím se DSP liší od ostatních mezinárodních škol?

Škola se výrazně odlišuje svým pojetím campusu. Jsme součástí sítě zhruba 140 německých škol v zahraničí. Přestože jich mnoho má školní pilíř od mateřské školy až po maturitu, často nejsou vnímány jako campus. Poznáte to na koncepci budovy, ale také na přístupu pedagogického sboru. Navíc je tu geografická blízkost Německa, která umožňuje i výměnné pobyty v poněkud menším měřítku a také pracovní stáže. I společné kulturní a historické vazby mezi Českou republikou a Německem samozřejmě nelze podceňovat.

Je možné přihlásit dítě i po ukončení školky?

Ano, to je samozřejmě možné. Ke všem žákům přistupujeme individuálně i po celou dobu jejich školní docházky. Součástí každého zápisu je individuální pohovor, při kterém zjišťujeme, zda jsou splněny všechny požadavky, ale také to, zda dítě u nás čeká slibná školní kariéra. V tomto ohledu je nutný dialog nejen z hlediska školních vysvědčení a jazykových znalostí, ale i v mnohem širším měřítku. Chceme každému dítěti umožnit tu nejlepší možnou školní kariéru.

Jaké moderní formy výuky DSP nabízí?

Máme hned několik moderních forem výuky, z nichž bych chtěla vyzdvihnout zejména „FüPs“, mezioborové projektové vyučování. Jde o spolupráci mezi předměty zeměpis a biologie, kterou v současné době praktikujeme v pátém a šestém ročníku. Používáme zde metodu „Deeper Learning“, která je pro mě jako pro učitelku obou předmětů velmi přesvědčivá. Pro školu to znamená určité organizační úsilí, ale myslím, že to rozhodně stojí za to. Škola je pro nás místem, kde učíme dovednosti pomocí obsahu. Velký význam přikládáme individualizovanému učení a tyto aspekty se odrážejí zejména v hodinách FüPs. Je fascinující sledovat, jak děti zejména v pátých a šestých třídách tři hodiny samostatně a motivovaně pracují na různých úkolech a stanovistích, samozřejmě vždy pod vedením a dohledem našich učitelů.

Jak přistupuje DSP k digitalizaci?

DSP přistupuje k digitalizaci s nadhledem a otevřenými očima. To znamená, že si uvědomujeme výhod, aniž bychom ignorovali nevýhody. Zastáváme konstruktivní přístup a digitální procesy využíváme nejen v administrativě a při zpracování dat. Poskytujeme také našim žákům vhodné nástroje, které jim umožňují učit se přiměřeně jejich věku a samostatně. K tomu patří samozřejmě vždy i vhodná mediální výchova. Je pro nás důležité, aby se naši žáci na-

učili rozumně používat své školní iPady. To zahrnuje také určitou míru výchovy o chování na sociálních sítích a využívání zdrojů pro přípravu třídních projektů. Jako digitální modelová škola byla DSP inspirací pro koncept, který vypracovala německá Ústřední agentura pro školy v zahraničí. Na základě zkušeností DSP byl dokonce sepsán plán digitalizace všech německých škol v zahraničí.

Používá se v DSP pouze němčina?

Vnímáme se jako škola setkávání. To samozřejmě znamená nejen prioritní výuku německého jazyka a kultury, ale zároveň i výuku českého jazyka a kultury. Nicméně slovo setkávání si vykládáme ještě šířeji a jsme místem každodenního setkávání mnoha žáků z více než dvaceti velmi odlišných zemí. Proto jsou u nás cizí jazyky velmi důležité. Můžete se o tom přesvědčit už ve sborovně, kde máme rodilé mluvčí z Ameriky a Austrálie, učitelky z Francie, ale samozřejmě i Němce a Čechy. A rozumí si mezi sebou i s žáky velmi dobře.

Je různý původ žáků pro Vás výzvou?

V mých očích to je dar. Přesně v tom vidím svou motivaci pro pedagogickou práci. Je to neuvěřitelné bohatství a podle mého názoru klíč k předávání našich hodnot, vzájemné akceptace a tolerance daleko za hranice školní budovy. Nelze zavírat oči před tím, že může docházet ke konfliktům, ale my jsme tu od toho, abychom

je řešili a učili vhodné zacházení s ostatními. Také si myslím, že konflikty by neměly být vždy vnímány negativně, ale že i z konfliktů a nedorozumění se člověk učí.

Jaké jsou výhody vzdělávání u Vás pro žáky?

Pro naše žáky je aspekt setkávání automaticky integrován do každodenního školního života na našem campusu. Mají k dispozici moderní výukové prostředí s nejmodernějšími učebními pomůckami. Různorodost pedagogického sboru odpovídá různorodosti studentů. To také znamená, že nabízíme kvalifikace na různých úrovních a stupních, stejně jako německou mezinárodní maturitu a českou maturitu. Lze současně také získat různé jazykové diplomy. Náš cestovní program je velmi rozsáhlý a umožňuje nabírání znalostí přímo na místě doma i v zahraničí. Naši studenti získávají také konkrétní pracovní zkušenosti během pracovních stáží. Spolupracujeme s velkým množstvím kulturních a vzdělávacích organizací, což znamená, že náš celkový balíček daleko přesahuje běžné možnosti jiných škol.

Jak chce DSP zůstat moderní?

Ve finštině se říká: „Valící se kámen ne-

sbírá mech“. Tak jsem poznala Německou školu v Praze a tak bych chtěla DSP vést i nadále. Tento valící se kámen o sobě dává vždy vědět. Účastníme se místního života, zveme lidi do školy a podporujeme spolupráci. Jako škola se rozvíjíme i s ohledem na ostatní vzdělávací instituce, a tak si i vzájemně pomáháme.

Takže škola není rutina?

V okamžiku, kdy se práce v takové škole stane rutinou, udělali jste něco špatně. Každý den zde v DSP je novou a zajímavou zkušeností. To platí pro celou školní komunitu, ať už jde o rodiče, zaměstnance nebo ředitelku – ráno přijdete a můžete se těšit na to, co vás čeká.

**ŠKOLKA
ZÁKLADNÍ ŠKOLA
GYMNÁZIUM**

WWW.DSP-PRAHA.CZ